

LA REALITAT DELS SERVEIS PÚBLICS A CATALUNYA

Maig de 2010



comissió obrera
nacional de Catalunya

Els serveis públics de Catalunya

Revisió de dades

Hi ha massa serveis públics a Catalunya?

- ❖ Ha disminuït el nombre de persones assalariades del sector públic, en 1.3 % des de 2005 a 2008. Per contra, des de 2005 a 2008, els assalariats del sector públic a Espanya s'han incrementat en un 3.3%.
- ❖ L'any 2009, el butlletí estadístic estatal, registra 302.607 persones com a treballadores públiques. La ràtio habitants/empleats públics a Catalunya, al 2009, és de 24,3. A Espanya hi ha 2.659.010 persones al servei de les administracions públiques, l'any 2009. La ràtio mitjana habitants/empleats públics a Espanya és de 17. A Extremadura, la ràtio és 11. A l'Aragó 14,5. A Suècia hi ha 8 habitants per funcionari, a Finlàndia 9, a França i Bèlgica, 12.
- ❖ En canvi, Catalunya és la comunitat que més competències té assumides, 185; Galícia en té 154; Andalusia, 152; el País Valencià, 131; Canàries, 120...
- ❖ Catalunya té menys empleats en el sector públic en relació a Espanya i altres països europeus. L'any 2008, el percentatge d'empleats del sector públic a Catalunya sobre el total d'ocupats era del 10.6%, una xifra que ha disminuït en quasi un punt en relació al 2005. A Espanya, aquesta mateixa xifra és del 14.6%, mentre que a Alemanya és del 13.7% i al Regne Unit del 19.5%. En relació a Espanya, els països escandinaus doblen el nombre dels ocupats del sector públic com a percentatge de la població activa, França també ho supera àmpliament i fins i tot països com Estats Units estan per sobre.
- ❖ Entre els anys 2005 i 2008, s'ha produït un increment del 14% en el nombre de places de la Generalitat, fonamentalment de serveis d'atenció directa a la persones en Educació, Sanitat, Mossos d'esquadra, Serveis penitenciaris, la qual cosa guarda relació amb les competències assumides en aquestes àrees, i amb el creixement demogràfic.
- ❖ De les places de la Generalitat, la majoria corresponen a Educació (70.109) i Personal sanitari (41.763), que suposen en conjunt un 53.4% del total dels empleats públics a Catalunya.

Hi ha massa sanitat?

- ❖ La despesa pública sanitària (% PIB) el 2006 és a Espanya de les més baixes de la UE-15, representant un 5'7 % (front el 7'9 % d'Alemanya , el 7'2 de Suècia, Bèlgica, i Països Baixos, o el 6'7 % del total de la UE-15). A la taula 1 es mostra els resultats de la despesa pública en sanitat a la Unió Europea (% sobre el PIB)*. A més cal tenir en compte que, en el nostre país, el 21'7% de la despesa pública sanitària és farmàcia, per la qual cosa la despesa pública sanitària real (no farmacèutica) és tan sols del 4'5 % del PIB, de bon tros el més baix de l'EU-15. Al analitzar la despesa pública per habitant en unitats de poder de compra (upc), Espanya és el país de la UE-15 amb una despesa sanitària per habitant més baixa, després de Portugal i Grècia i es calcula que s'haurien d'invertir 1906 upc “per càpita”, donat el nostre PIB, per a arribar al nivell que correspon segons el nivell de riquesa. És a dir, falten 336 upc “per càpita”.
- ❖ Al analitzar per CCAA, veiem com Catalunya és la penúltima en despesa pública sanitària en % sobre el PIB amb un 4'3, solament per davant de Madrid. Si analitzem els pressupostos sanitaris per a 2010. Catalunya ocupa el 6é lloc per la cua, solament per davant de Balears, Madrid, Comunitat Valenciana i Andalusia i amb un pressupost pràcticament igual que Canàries.

Hi ha massa educació?

- ❖ En l'educació no universitària, Catalunya presenta uns percentatges de despesa pública en educació no universitària (2,55% PIB) inferiors als espanyols (3,20% PIB) i molt inferiors als europeus (3,92% PIB). En els darrers anys s'ha fet un esforç financer en aquest sentit a Catalunya, que resulta encara insuficient per apropar-se als estàndards internacionals. De fet, en el darrer any estudiat (2007) s'observa que aquest increment de l'esforç de despesa ha estat força baix (0,03% del PIB). A nivell universitari, la despesa a Catalunya en relació amb el PIB (0,57%) també és més baixa que a Espanya (0,7). Quan es considera globalment tota la despesa pública en educació, s'evidencia un estancament de l'esforç financer en educació en els darrers tres anys. Catalunya destina poc més del 3,1% del seu PIB a educació, per un 4,4% a Espanya i un 5% a Europa.
- ❖ Catalunya i Madrid són les CCAA que dediquen un percentatge menor de la seva riquesa a l'educació (3,13% i 2,67%). En l'altre extrem de la comparativa es troben les altres dues comunitats autònomes més riques de l'Estat espanyol. Navarra i el País Basc són els territoris amb una major despesa per alumne, tant als centres públics com privats. A diferència de Catalunya i Madrid, són comunitats autònomes que combinen un PIB elevat amb un esforç elevat en educació.

- ❖ Catalunya té un dèficit als ensenyaments professionalitzadors i al llarg de la vida, que són claus com a element per a l'ocupació i la sortida de la crisi

Tipus ensenyament	Oferta actual	Necessitat nova oferta
PQPI	6.825	13.000
Cicles Formatius	47.296	18000
Règim especial	12.365	150
Formació persones adultes	72.500	8.000

- ❖ Més copagament a l'educació de Catalunya. Les mancances del finançament públic educatiu a Catalunya expliquen que la despesa de les llars en educació (1,13%) sigui superior a l'espanyola (0,91%). Tant la despesa mitjana per llar en educació com la despesa per estudiant són superiors a Catalunya respecte d'Espanya, malgrat que a Espanya aquesta despesa s'ha incrementat en el darrer any i a Catalunya s'ha reduït. La despesa mitjana per llar i estudiant (universitari i no universitari) a Catalunya és de 801,9€, mentre que la mitjana espanyola és de 556,7€.

Qui presta els serveis públics?

- ❖ Dels 372.100 llocs de treball de 2008 en les administracions públiques, 209.545 estan pressupostats per l'Administració de la Generalitat. D'aquests, 164.034 (74.8%) són de funcionaris o interins, i la resta personal laboral.
- ❖ 6593 places són de l'Administració general de l'Estat a Catalunya
- ❖ La resta pertany a les administracions locals.
- ❖ Cal sumar a aquestes xifres unes 20.000 persones que treballen temporal però assíduament cobrint les substitucions per malaltia o absència justificada, sobretot al sector de l'ensenyament i de la sanitat.
- ❖ Les administracions han externalitzat la prestació de molts dels serveis públics. El 35.9% de l'educació reglada és prestada per empreses privades, en les quals treballen aproximadament 30000 persones. D'aquestes, aproximadament 26 cobren directament el seu salari de la Generalitat mitjançant la fórmula del "pagament delegat".

Qui treballa als serveis públics de Catalunya? Quines condicions laborals té el personal dels serveis públics?

La taxa de temporalitat en el sector públic és superior a la del sector privat

Pel que fa a l'estabilitat en el lloc de treball, la taxa de temporalitat del sector públic està bastant per sobre de la del sector privat. A Catalunya, el primer semestre de l'any 2009 aquesta taxa de temporalitat és del 16.6% en el sector privat, per un 24.8% en el sector públic segons dades de l'EPA. Els sectors amb major taxa de temporalitat són el de l'Administració local i el Personal laboral de la Generalitat. En aquest últim cas, la taxa de temporalitat arriba a un 19% agafant com a referència les places pressupostades l'any 2009 que en la pràctica pot ser encara superior.

Si la taxa total de temporalitat a Catalunya (17.8%) està set punts per sota en relació al conjunt de l'estat (24.9%), en canvi pel que fa al sector públic és pràcticament la mateixa, 24.8% a Catalunya i 24.9% a Espanya.

Sanitat

Els treballadors i les treballadores de la sanitat pública catalana són: els professionals sanitaris (metges, infermeres, fisioterapeutes, tècnics sanitaris...) que atenen els problemes de salut de la població i es responsabilitzen de l'assistència sanitària; i, els professionals no sanitaris (administratius, electricistes, cuiners...) que garanteixen la seguretat de les instal·lacions, el confort dels ciutadans i les tasques de suport a l'activitat assistencial. Tothom sap què fan aquests treballadors: són ells els que fan possible que la nostra sanitat pública sigui considerada una de les millors del món.

Els sous són modestos i no es corresponen amb la important tasca que fan ni amb la molt bona valoració que tenen per part dels ciutadans. Per exemple:

❖ Institut Català de la Salut:

-metge adjunt d'hospital amb prolongació de jornada..... 2.993 € bruts/mes
-infermera d'hospital..... 2.063 € bruts/mes
-auxiliar administratiu..... 1.377 € bruts/mes
-zelador 1.189 € bruts/mes

❖ **Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP):** fa un any i mig que intentem negociar un nou conveni i *de facto* tenen el sou congelat fa dos anys.

30% de temporalitat. Contràriament al que es diu, molts d'aquests treballadors no tenen plaça fixa: gairebé un 30% dels treballadors i treballadores de la sanitat pública catalana tenen un vinculació temporal amb la seva empresa mitjançant contractes successius de mesos, d'un mes o, fins i tot, de dies.

Escassetat de les plantilles. Les plantilles mai han estat adequades per al volum de feina existent, no s'han adequat al creixement demogràfic des de fa un temps han disminuït considerablement les substitucions per les absències justificades dels treballadors de plantilla, la qual cosa augmenta la pressió assistencial i disminueix la qualitat de l'assistència.

Personal d'Administració i tècnic. Funcionaris

Grup	Nivell	Suma De Total	Salari mensual	%
E (suabalterns)	10	1797	1.203,42	93,06
E (suabalterns)	12	101	1.254,23	5,23
E (suabalterns)	14	33	1.331,61	1,71
		1931		
Grup	Nivell	Suma De Total	Salari mensual	%
C2 (antic grup D)	10	69	1.260,97	1,24
C2 (antic grup D)	12	3.800	1.311,80	68,14
C2 (antic grup D)	13	54	1.337,22	0,97
C2 (antic grup D)	14	946	1.412,00	16,96
C2 (antic grup D)	16	319	1.467,58	5,72
C2 (antic grup D)	18	389	1.522,50	6,98
		5.577		
Grup	Nivell	Suma De Total	Salari mensual	%
C1 (antic grup C)	12	22	1.458,90	0,75
C1 (antic grup C)	13	875	1.484,33	29,77
C1 (antic grup C)	14	817	1.509,80	27,80
C1 (antic grup C)	15	1		0,03
C1 (antic grup C)	16	415	1.560,65	14,12
C1 (antic grup C)	18	428	1.665,94	14,56
C1 (antic grup C)	20	217	1.731,31	7,38
C1 (antic grup C)	22	164	1.885,08	5,58
		2.939		

Sobre un total de 18.460 funcionaris del personal d'Administració i Tècnic (dades del 2008) més de 9.000 tenen un salari entre els 1.200 i els 1.500 euros bruts mensuals (sous 2010 sense la retallada que preveu el Govern).

Personal laboral

En el mateix personal d'Administració i tècnic, **el personal laboral, arriba als 10.254 efectius**, segons la Relació de llocs de treball.

Grup	efectius	Salari mensual
E	1.017	1.213,85
D2	366	1.266,60
D1	2.418	1.306,34
C2	620	1.430,48
C1	2.734	1.556,26

Així 7.155 tindrien el salari situat entre els 1.200 i els 1.556 euros i poc més de 3.000 estarien per sobre dels 1.600 euros. Un total de 4.421 estarien per sota dels 1.500 euros bruts mensuals.

Personal educatiu

Funcionariat (també interí i substitut)

Mestres infantil i primària	2071,91
Mestres ESO i Professorat tècnic FP	2200,63
Professorat secundària	2376,34
Catedràtics/ques	2551,96

Personal laboral del Departament d'educació

A1	2181,99
A2	2041,94
A3	1925,27
B1	1845,55
C1	1556,26
C2	1430,48
D1	1306,34
D2	1266,60
E1	1213,85

Existeixen complements de lloc de treball.

Escassetat de plantilles

L'alumnat de Catalunya va créixer al setembre de 2009 en més de 23.000 alumnes, i el setembre de 2010 tornarà a créixer en un nombre similar si hem d'atendre a les previsions publicades pel propi Departament.

Per conservar la ràtio alumnes/professional de 2008, que era de 18,7, el Departament hauria hagut d'incrementar la plantilla en 2460 persones. Els pressupostos de la Generalitat de 2009 i 2010 estipulen un creixement 0. Per tant, el Departament ha suprimit suports a l'alumnat més problemàtic i drets laborals, ha tancat línies de batxillerat i ha augmentat les ràtios per aula i per professional. La qualitat del servei i l'equitat se'n ressenten.

CONCLUSIONS

De les dades analitzades es desprèn que Catalunya té un menor percentatge d'empleats públics comparat amb Espanya. Aquesta comparació encara és molt més acusada si la comparació és fa amb altres països europeus.

Els serveis públics estan infradotats pressupostàriament a Espanya i encara pitjor a Catalunya. Amb aquestes xifres, s'explica el diferencial negatiu existent pel que fa al desenvolupament del nostre estat del benestar.

Les dotacions de plantilles van baixant. La tasca i la responsabilitat dels i les professionals estan mantenint l'estat del benestar per sobre de l'esforç pressupostari.

Les retallades de plantilles i de salari busquen el desprestigi dels serveis públics, i la seva reducció, alhora que augmentar els serveis de copagament. Un país de mileuristes és molt més pobre sense educació i sanitat gratuïtes.

Les dades mostren la falsedat del discurs de la dreta: que Catalunya té un excés de serveis públics i que viu per sobre de les seves possibilitats. En realitat Espanya gasta molt menys en el seu estat del benestar que Europa, i Catalunya encara menys. Al PIB del país li correspon una despesa pública major, els recursos existeixen, si es fa la política fiscal adequada per recollir-los.

Ara hi ha una oportunitat per reactivar l'economia creant ocupació en el sector públic, de forma que s'incrementi i millori la prestació de serveis tant en sectors claus pel futur econòmic del país com l'educació i la formació, com en sectors directament vinculats amb el benestar de les persones (sanitat, serveis socials,...).

RECULL DE DADES I FONTS

Població	2005	2008	2009	2010
Catalunya	6.801.112	7.242.458	7.363.202	7.395.806 (avanç)
Espanya		46.063.511	46.745.807	

Personal funcionari de la Generalitat de Catalunya. Març 2010

	Dona	Home	TOTAL
Administració de justícia	5.323	1.606	6.929
Administració i serveis	22.049	10.152	32.201
Agents rurals	57	463	520
Cossos de seguretat	3.400	12.685	16.085
Docents	49.631	17.673	67.304
Extinció d'incendis	26	2.437	2.463
Institucions sanitàries	26.283	9.613	35.896
Serveis penitenciaris	1.273	2.137	3.410
	108.042	56.766	164.808

Dades pressupostos educació extretes de Estat de l'educació a Catalunya, anuari 2008. FERRAN FERRER, Fundació Bofill, 2010-05-30

<http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/509.pdf>

Enllaç al boletín estadístico del personal al servicio de las administraciones públicas 2009

http://servicios.mpr.es/publicaciones/pdf/BoletinEstadPersonal_JUL09.pdf

Administration and the Civil Service in the EU 27 Member States

Dades inici de curs 2009-2010. Departament d'Educació

PRESSUPOSTOS SANITARIS

TAULA 1

	2003	2004	2005	2006
Alemania	8,2	7,9	7,9	7,9
Austria	7,5	7,6	7,6	7,5
Bélgica	7,1	7,4	7,4	7,2
Bulgaria	4,7	4,4	4,5	4,0
Chipre	2,7	2,5	2,5	2,6
Dinamarca	7,4	7,5	7,5	7,7
Eslovaquia			5,1	4,9
Eslovenia	6,0	5,9	5,8	5,7
España	5,5	5,6	5,6	5,7
Estonia	3,8	3,9	3,9	3,7
Finlandia	5,6	5,7	5,9	5,8
Francia	8,4	8,5	8,6	8,5
Hungría	5,8	5,6	5,8	5,6
Letonia			3,4	
Lituania		3,7	3,8	4,0
Luxemburgo	6,7	6,8	6,8	
Países Bajos	5,9	5,8	5,8	7,2
Polonia	4,1	4,0	4,0	4,1
Portugal	6,7	6,8	6,9	6,7
República Checa	6,4	6,2	6,1	5,8
Rumanía	3,8	3,5	3,8	3,4
Suecia	7,5	7,3	7,2	7,2
Media países seleccionados	6,0	5,8	5,7	5,8

Font: Eurostat, 2010

* No es dispoza de dades de la resta de països de la Unió Europea.

TAULA 2

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
UE-15	1.224	1.274	1.307	1.367	1.439	1.553	1.659	1.731	1.791	1.864	1.949	2.049
Alemania	1.065	1.100	1.148	1.262	1.323	1.419	1.454	1.585	1.582	1.669	1.725	1.806
Austria	1.418	1.452	1.522	1.605	1.735	1.765	1.771	1.868	1.891	1.968	2.044	2.111
Bélgica	1.155	1.263	1.249	1.281	1.364	1.447	1.515	1.605	1.891	2.002	2.078	2.088
Dinamarca	1.589	1.665	1.658	1.693	1.799	1.878	1.940	1.991	2.049	2.033	2.093	2.153
España	805	857	882	918	978	1.081	1.125	1.224	1.293	1.369	1.465	1.570
Finlandia	1.011	1.066	1.114	1.151	1.202	1.289	1.352	1.454	1.508	1.653	1.726	1.829
Francia	1.381	1.448	1.501	1.573	1.632	1.749	1.850	1.986	1.999	2.099	2.219	2.302
Grecia	617	637	694	717	794	965	1.044	1.131	1.156	1.232	1.407	1.542
Irlanda	979	983	1.066	1.129	1.248	1.368	1.586	1.796	1.917	2.082	2.225	2.411
Italia	957	1.008	1.081	1.136	1.180	1.329	1.458	1.418	1.430	1.512	1.600	1.675
Luxemburgo	1.631	1.818	1.847	1.903	2.172	2.235	2.430	2.662	2.788	3.033	3.258	3.340
P.Bajos	1.492	1.486	1.519	1.603	1.729	1.854	1.988	2.165	2.209	2.254	2.362	2.707

Portugal	758	661	705	761	845	923	957	1.057	1.023	1.135	1.207	1.218
Reino Unido	1.053	1.115	1.185	1.275	1.323	1.473	1.692	1.755	1.908	2.071	2.160	2.313
Suecia	1.333	1.387	1.456	1.562	1.729	1.929	2.015	2.169	2.247	2.243	2.215	2.288

Font: Intervención Vicenç Navarro en Subcomisión Pacto Estado Sanidad (10/09)

TAULA 3

	2001	2002	2003	2004	2005
Andalucía	6,1	6,0	6,1	6,1	6,0
Aragón	4,8	4,8	5,1	5,3	5,2
Asturias (Principado de)	6,1	6,2	6,5	6,6	6,4
Balears (Illes)	3,3	3,7	4,1	4,1	4,7
Canarias	5,1	5,4	5,6	5,6	5,9
Cantabria	5,6	5,8	6,3	6,3	6,3
Castilla y León	5,2	5,2	5,6	5,6	5,7
Castilla La Mancha	5,6	6,0	6,1	5,7	6,8
Cataluña	3,9	4,0	4,3	4,2	4,3
Comunitat Valenciana	4,8	4,9	5,3	5,3	5,3
Extremadura	7,3	8,0	8,2	8,1	8,1
Galicia	6,4	6,3	6,4	6,6	6,4
Madrid (Comunidad de)	3,2	3,3	3,3	3,6	3,6
Murcia (Región de)	5,4	5,5	5,7	6,0	6,1
Navarra (Comunidad Foral de)	4,5	4,5	4,6	4,7	4,5
País Vasco	4,3	4,4	4,4	4,4	4,5
Rioja (La)	4,2	4,5	4,6	5,0	5,3
Ceuta	5,0	5,1	5,1	5,3	5,3
Melilla	5,9	5,9	5,7	5,9	6,0
Total CCAA*	4,7	4,8	5,0	5,0	5,1

Font: Fundación Primero de Mayo (Hispoparómetro)

TAULA 4

CCAA	Presupuesto sanitario per capita 2009	Presupuesto sanitario per capita 2010
Andalucía	1194,46	1180,09
Aragón	1418,77	1419,37
Asturias	1456,43	1507,15
Baleares	1169,45	1066,37
Canarias	1411,33	1295,36
Cantabria	1359,47	1347,47
Castilla y León	1280,24	1360,62
Castilla la Mancha	1337,20	1346,52
Cataluña	1255,65	1298,84
Comunidad valenciana	1125,33	1122,79
Extremadura	1575,04	1509,72

Galicia	1360,54	1333,39
Madrid	1135,58	1108,14
Murcia	1358,87	1334,25
Navarra	1455,82	1543,12
País Vasco	1595,98	1623,08
La Rioja	1486,60	1443,94

Font: Federación de Asociaciones para la Defensa de la Sanidad Pública.

TAULA 6. Distribució de metges i infermeres per 100.000 habitants

CCAA	Médicos	Enfermeras
Aragón	590,87	602,58
Navarra	559,85	913,51
Madrid	555,02	625,55
Cantabria	533,81	675,41
Asturias	514,76	608,04
C.y León	510,74	607,87
P.Vasco	510,63	628,83
Cataluña	476,80	598,45
La Rioja	436,54	585,36
Baleares	433,11	497,41
Extremadura	431,29	583,18
Galicia	430,08	487,26
C.Valenciana	418,48	463,28
Andalucía	399,06	430,88
Canarias	394,81	448,75
Murcia	376,45	332,03
C. La Mancha	364,89	501,57
Ceuta y Melilla	353,59	645,79
Total	459,55	536,62

Font. Ecodiario (salud)